

VIRTUÁLNÍ UČEBNÍ PROSTŘEDÍ

v mateřských a základních školách

Informace pro rodiče, učitele a ředitele

Projekt ISOTIS

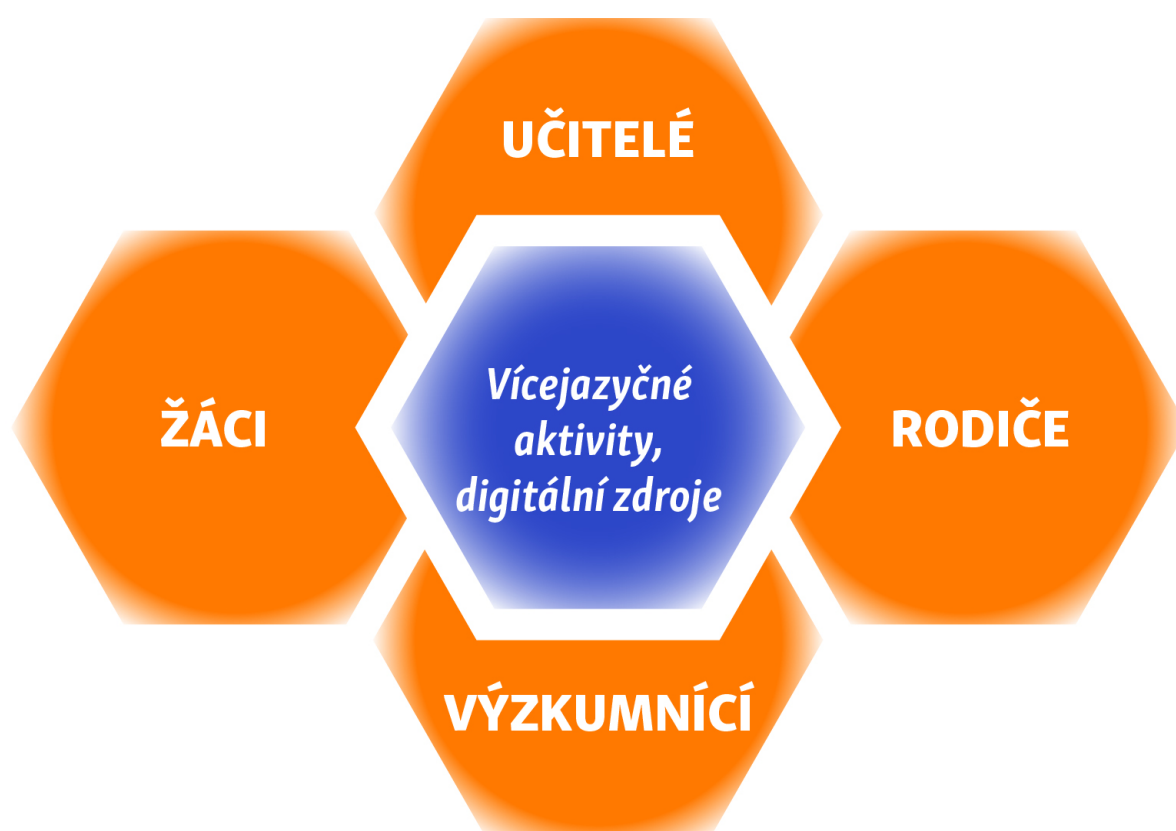
ISOTIS je mezinárodní projekt, na kterém spolupracují výzkumníci z jedenácti evropských zemí. Jeho cílem je vypořádávat se s nerovnostmi ve vzdělávání pomocí **podpory odborné přípravy vyučujících a vytváření inkluzivních učebních osnov** v rámci mateřských a základních škol. ISOTIS chce také **naslouchat rodičům** z etnických menšin a umožnit jim, aby na základě svých zkušeností ovlivňovali vzdělávací systém a sociální služby tak, aby jim pomáhaly překonávat nerovnosti a zvyšovaly zapojení všech dětí do učebního procesu.

Hlavní témata aktivit:

- multikulturní občanství
- interkulturní kompetence
- výcejazyčnost jako zdroj

Zavádění virtuálního učebního prostředí

ISOTIS vytváří Virtuální učební prostředí (VUP, anglicky Virtual Learning Environment) pro mateřské a základní školy. VUP je navrženo tak, aby zvýšilo povědomí, posílilo zkušenosti a učení dítěte v oblasti multikulturalismu. Bude dostupné učitelům, žákům, rodičům a výzkumníkům. Bude se zaměřovat také na výcejazyčné aktivity a digitální zdroje.

Jaké jsou cíle aktivit v rámci virtuálního učebního prostředí?

Aktivity jsou postaveny na principech společného učení a aktivního zapojení a zaměřují se na tři cíle:

- zvyšování povědomí o pluralitě jazyků a kultur;
- poznávání různých jazyků a kultur;
- reflexe a procvičování různých jazyků a kulturních specifík.

Sdílená metodologická kritéria akčního výzkumu:

Akční výzkum je systematická, ale flexibilní metodologie, která umožňuje spolupráci mezi výzkumníky a profesionály ve vzdělávání, kteří pak společně tvoří různorodý výzkumný tým. Umožňuje zlepšovat vzdělávací metody a přístupy pomocí analýzy, návrhu a implementace, založené na spolupráci v reálném prostředí.

Navrhovaný výzkumný přístup chce:

- reagovat na skutečné problémy v reálných souvislostech;
- zapojovat různé aktéry (učitele, rodiče, děti) do procesu výzkumu a intervence;
- poskytovat zkušenosti, které zůstanou udržitelné i po ukončení intervence;
- vytvářet intervenci a výzkumné závěry nejen na základě odborné teorie, ale také na základě zapojení učitelů a ředitelů, formativního hodnocení a sebereflexe subjektů;
- definovat intervence, jejichž vlastnosti a hlavní principy mohou být přenášeny či lépe řečeno reinterpretovány i v dalších prostředích a kontextech.

Metodologie výzkumu:

Jak je vidět na obrázku výše, můžeme výzkumný proces shrnout do pěti fází:

1. Úvodní fáze (DUBEN - KVĚTEN 2018)

- Definování hlavních témat a metodologického přístupu
- Přehled literatury
- Výběr a kontaktování škol
- Vytváření pracovní skupiny a představení hlavního tématu a metodologie
- Představení sdíleného časového plánu pro výzkumníky a školy

2. Poznávání prostředí (KVĚTEN – ČERVEN 2018)

- Etnografický průzkum prostředí: pozorování, rozhovory s učiteli/učitelkami
- Definování specifických cílů, výzkumných otázek a identifikace problémů ve vzdělávání
- Individualizace potřeb profesního rozvoje

3. Společné projektování (ZÁŘÍ – PROSINEC 2018)

- Výzkumníci/-e navrhnou profesionálům několik aktivit
- Výzkumníci/-e a učitelé/učitelky společně navrhnou plánované aktivity
- Individualizace nástrojů pro monitorování a evaluaci

4. Zavádění do praxe (LEDEN – BŘEZEN 2019)

- Zkoušení aktivit
- Dokumentace procesu zkoušení aktivit
- Monitorování a hodnocení aktivit

5. Reflexe a tvorba závěrečné zprávy (DUBEN – ČERVEN 2019)

- Výzkumníci/-e vypracují zprávu z výzkumu a poskytnou škole zpětnou vazbu
- Zahrnutí zpětné vazby od pracovníků školy do závěrečné zprávy ISOTIS

Pedagogický přístup virtuální učební prostředí

- Návrh kooperativního a aktivního přístupu k učení ve třídě i doma, podpora spolupráce školy a rodiny
- Použité technologie umožní tvorbu nástroje pro podporu výuky a partnerství mezi školou a rodinou. Budou v sobě integrovat interakce ve virtuálním prostoru i v realitě, což může obohatit vzdělávací proces.
- Zkušenosti a zdroje, které mají učitelé, děti a rodiče, jako centrum našeho zájmu
- Do virtuálního učební prostředí budou zahrnuty principy vícejazyčného vzdělávání a multikulturního občanství

Struktura virtuálního učební prostředí

Platforma bude tvořena třemi typy obsahu:

- **Zdroje:** textový nebo multimediální obsah, určený k podpoře práce profesionálů (učitelé, další pracovníci ve vzdělávání) a rodičů, kteří využívají služby poskytované VUP.
- **Aktivita:** učební materiál s konkrétním cílem, zaměřený na rozvoj specifických dovedností nebo podporu reflexe konkrétních témat s žáky.
- **Třídy:** prostor vytvářený učitelem, ve kterém žáci získávají zkušenosti. V rámci naší metaforu tyto zkušenosti představují medové plástve.

Uživatelé

- **Výzkumníci** mají možnost nahrávat do prostředí **určitý obsah jak do zdrojů, tak do aktivit** a mají přístup do všech aktivních tříd, aby mohli sledovat zdroje/aktivity, které vyučující, žáci a rodiče v rámci platformy využívají.
- **Učitelé** mohou vytvářet třídy a zvát do nich žáky. V rámci tříd pak společně mohou vykonávat různé aktivity.
- **Žáci** se mohou zapojovat do práce ve třídě po pozvání učitelem. Mohou vstoupit do aktivit, účastnit se jich a nahrávat různé materiály jako odpovědi na zadané úkoly. V prostředí mají i vlastní osobní prostor, kam mohou nahrávat svá vlastní data.
- **Rodiče** mohou vstupovat do stejných tříd, ve kterých jsou jejich děti, a sledovat aktivity a některá data o svých dětech. Skrze platformu také mohou komunikovat s učitelem.

Příklady aktivit

S ohledem na věk dětí a místní kontext budou nabízeny různé aktivity. Zde je několik příkladů...

- **Jazyky, které znáš** (pro děti ve věku 6-11 let): jazyková biografie a repertoár každého dítěte a rodiny; mapování jazyků, kterými mluví děti v dané třídě, a původu abecedy těchto jazyků
- **Různé jazyky, různé kultury** (pro děti ve věku 6-11 let): objevování slovíček a výrazů ve všech jazycích, kterými děti ve třídě mluví, a jejich fonetické a ortografické struktury pomocí obrázků a zvuků. Děti budou sledovat a zkoušet různé projevy kultury a různá chování, související se slovy a výrazy (například způsob, jakým se zdraví nebo jakým se provádí hygiena), aby si tím zvýšily interkulturní citlivost a komunikační dovednosti. Tyto aktivity budou probíhat s pomocí her a videí.

V základních školách se poznávání jazyka bude více zaměřovat na gramotnost a společnou tvorbu digitálního vícejazyčného slovníku, který bude dále rozvíjen v průběhu dalších školních let.

- **Vytváření vícejazyčných kreslených filmů a videí** (děti ve věku 6-11): děti mohou spolu s učiteli za pomoci webových aplikací (např. Pow-toon, Cartoon maker) vytvářet krátká videa a kreslené filmy v různých jazycích.
- **Vícejazyčné knihy** (děti ve věku 6-11) mohou vznikat ve spolupráci s rodiči, kteří mohou ve třídě vyprávět příběhy z různých kultur. Tyto příběhy pak mohou být dětmi ilustrovány a uspořádány do knihy s obrázky a zvuky v různých jazycích.
- **Volitelné aktivity** (děti ve věku 6-11): Aktivity vybrané na základě přání dětí.